

S'inicia el IV Festival de Cinema de Barcelona

La tardor del drac

Onze pel·lícules a concurs, nou seccions paral·leles i l'escenari fellinià de les Rambles es repartiran, aquest novembre, l'interès dels cinèfils barcelonins. Els organitzadors esperen que, aquest cop sí, l'actual edició signifiqui la consolidació d'un festival amb projecció europea.

A la Boqueria, Joan Pineda, a dalt d'una llarga escalinata, desgrana una lèngüida melodia a la difunta reina del Paral·lel, Raquel Meller. A baix, les autoritats i els crítics s'asseuen en taules de cafè esperant que s'acabi un acte que serveix als veïns del mercat per mofar-se'n. Al Liceu, projecten la còpia restaurada d'una obra mestra de Fritz Lang, *Els nibelungs*. Dirigeix l'orquestra Berndt Heller. Com diria Jordi Balló, director del festival: "Hem volgut ajuntar amb ironia dues tradicions del cinema, la popular i la culta". Un estil lúdic i estilitzant, marca Xavier Olivé, que ha iniciat la quarta edició d'un festival que, per a tot l'equip coordinador del certamen, ha de

significar la continuïtat d'una tradició arrelada a la ciutat.

EUROPA COM A FI

La Setmana de Cinema de Barcelona era, a mitjan anys vuitanta, un calaix de sastre on anaven a parar tota mena de productes, la majoria infumables. Calia, de fet, inventar-se un festival de certa categoria i, per tant, competitiu. El cinema europeu, un concepte molt vendible des de la integració de l'estat espanyol a la CEE, començava a tenir certa entitat i ningú que se l'estimés prou per a dedicar-li un certamen.

El domini de les *majors* nord-americanes sobre el mercat europeu és tan abasse-

gador que ha delimitat sempre el terreny dels grans festivals com Canes o Venècia. Sant Sebastià ja només fa d'aparador de novetats gastades i, per a Jordi Balló, calia buscar una altra idea: "No volíem fer un festival de pre-estrenes. El cinema europeu és una aposta ideològica però serveix per a dotar el festival d'un to característic i definit dins el panorama internacional".

La primera edició, el 1987, marcà la pauta que s'ha seguit fins ara. La secció competitiva, el Premi Europa, és una veritable aposta de confiança en els guanyadors ja que els avança 200.000 ecus per a iniciar noves produccions. Marion Hansel i Joe Comeford estan realitzant les seves noves pel·lícules gràcies a l'impuls que va representar el guardó, el qual situa el pre-

Imatge de la presentació del I Festival de cinema de Barcelona.

mi Europa com un dels més interessants per als directors novells. Tot i així, la secció oficial ha aconseguit una fama, no del tot falsa, de concentrar el major nombre de films *ploms* en quinze dies. L'artificialitat del cinema europeu, una indústria que funciona a base d'ajudes estatals i coproduccions televisives, en podria ser un bon motiu, encara que el mateix director del certamen ho matisa: "Una de les característiques de la majoria de les pel·lícules que es presenten aquest any és la solidesa dels directors que no rebutgen l'espectador. I el cinema europeu comença a produir pensant en les sales d'exhibició". Pel·lícules com *Scandalo segreto* de Monica Vitti, *L'Autre* de Bernairardeau o *Caricies de març*, del reconegut autor polonès Radoslaw Piworarski, poden evitar fugides massives d'espectadors. Encara que *Innisfre-*

Els cartells oblidats de Clavé

Als anys trenta, un jove pintor amb ganes de promoure's va treballar per a l'empresa CINA-ES, que subministrava la publicitat mural de molts cines de l'època. Es deia Antoni Clavé i, amb els anys, esdevindria un reconegut pintor de fama mundial. Les façanes del Fèmina, el Tívoli i el Capitol van ser entre 1933 i 1935 el fascinant mirall d'un Hollywood en plena forma. Una imatge visual que combinava, cinc cops a la setmana, colors i idees avantguardistes sobre paper d'ambre de

grans dimensions.

Només l'interès d'una revista berlinesa de disseny, que l'any 1935 va demanar a Clavé la tramesa d'originals, va salvar alguns cartells de l'oblit. L'any 1941 la mare del pintor va rebre a casa un paquet d'Alemanya que li retornava aquells originals, el llegat fonamental d'una exposició que se celebra al Palau Marc del 6 al 14 de novembre. 18 peces per a descobrir la faceta fílmica d'aquest home polifacètic que ha treballat, també, en escenografies de teatre i dansa.

ee, la representació catalana a la secció oficial, sigui un experiment a mig camí entre el film i el documental.

PASSIONS PARALLELES

Però, com sempre, les perversions dels cinèfils només poden sadollar-se amb les seccions paral·leles, on hi ha tota mena d'ofertes. Des de l'última follia d'Antoni Ribas, l'impagable autor de *L'últim torero porno*, a curiositats de tota mena: Jim Jarmusch fent d'actor en la darrera pel·lícula de Raul Ruiz i els primers curts metratges de David Lynch. A la secció li diuen Perspectives per la varietat que s'hi troba. També es pot remenar entre les produccions recents de la cadena de TV francesa La Sept, endinsar-se pels tresors ocults d'un Lubitsch juvenil, *Meier Aus Berlin*

(1918), un film maleït de la Itàlia feixista, *Noi vivi* (1942), i arribar a l'extenuació amb documentals sobre preservatius, els concerts de Nick Cave, el cinema europeu rodat a Barcelona, el festivalet -cinema per a infants- i els curts metratges. No hi ha garanties de màxima qualitat però, almenys, es poden trobar dues perles segures de Jean Negulesco.

QÜESTIÓ DE SUPERVIVÈNCIA

Malgrat l'abundant selecció, 180 milions de pessetes per a un festival que es vol luxós no permeten més que mantenir la dignitat. Fins aquest juliol no s'havia assolit un acord institucional per a l'organització del festival, un acord només de mínims que assegura la continuïtat del festival però que deixa sobre la taula temes com el dèficit acumulat, uns 100 milions, o la creació d'una secretaria permanent.

Jordi Balló creu que els mals temps s'han acabat: "És cert que hi havia una certa crisi fins que no s'ha arribat a un acord institucional entre l'Ajuntament i la Generalitat. Les negociacions han estat molt dures però ha predominat la voluntat d'entesa i la constatació que el festival està implantat a la ciutat". El mateix canvi de dates del festival, que en un principi tenia certa relació amb la indefinició orgànica que planava sobre el festival es veu, ara, com un factor que dona entitat pròpia al certamen dins el calendari europeu. El drac, símbol del festival, té el futur ben lligat.

Oriol Malló

Altres activitats culturals del festival se centren aquest any en la relació cinema-arquitectura que portarà a Barcelona alguns dels millors decoradors actuals. Gent de la talla d'Andrea Cristiani (*Cinema Paradiso*), Anthony Pratt (*Excalibur*) o Pierre Guffroy, el dissenyador d'una maqueta ben especial, el galió *Nep-tune*, de 68 metres de llargada i 500 tones de pes, utilitzat per al rodatge dels *Pirates* de Polanski, que ancorarà durant un any al moll de la Fusta.

El simposi *Constructors*

de somnis pretén contrastar les opinions d'aquests tècnics amb les d'arquitectes que hagin col·laborat en projectes cinematogràfics. Una mostra internacional de maquetes, dibuixos i materials de disseny completa aquest seminari amb obres concretes com els dibuixos que Syd Mead va realitzar per a *Blade Runner*. I al Museu de la Cera, una exposició recrea tots els trucatges del cinema en un ambient misteriós, fidel reflex d'un festival que es manté, sempre, al límit de la fantasia i la realitat.